

J.S. BACH

6 Schübler Choräle – 8 Preludia & Fuga's

Matteo Messori (orgel)

Brilliant Classics 94380 (2) • DDD-106'

Uitvoering **** | Registratie ****

Matteo Messori (Bologna, 1976) is een ondernemende klavecijnist,

organist en dirigent die in 2003 begon aan een integrale opname van de werken van Heinrich Schütz, voor het label Brilliant. In werken van Bach was hij daar al eerder te horen, en hier presenteert hij een van Bachs meest geliefde orgelcycli, de Schübler-Choräle, zes koraalbewerkingen die door de boekdrukker Schübler rond 1748 werden uitgegeven. Ze zijn gebaseerd op delen uit cantates, waarin een koraalmelodie als cantus firmus (uitkomende stem) wordt omspeeld. Een achttal grote orgelwerken in de categorie Preludium en Fuga completeren deze collectie. Messori schaart zich als organist in een groep jonge interpreten die op een vrijere manier omgaan met ritme en rubato. Bij dat laatste steel je een fractie van de lengte van de ene toon, om die aan een naburige toe te voegen. Voor diegenen die hun Bach regelmatig als een naaimachine prefereren een ervaring die zeeziekte veroorzaakt. In de grote orgelwerken gebruikt Messori monumentale registraties voor complete delen. De beide orgels zijn met zorg gekozen, een Creutzburg uit 1735 in Duderstadt, en een Köhler uit 1738 in Suhl. Beide kerken zijn niet overakoestisch, en geven de opnametechniek alle gelegenheid tot een doorzichtig klankbeeld, waarin voor de verandering ook de binnenstemmen goed te volgen zijn.

Siebe Riedstra

J.S. BACH

Suites 1, 3, 5 (suites voor cello solo nrs. 1 BWV 1007, 3 BWV 1009, 5 BWV 1011)

Antoine Tamestit (altviool)

Naïve V 5300 • DDD-59'

Uitvoering ** | Registratie ****

De Franse altviolist Antoine Tamestit (geboren 1979) bekend

in het boekje bij deze cd dat hij al vanaf zijn tiende jaar gefascineerd is door de cellosuites van Johann Sebastian Bach. Hij wilde op die prille leeftijd meteen zijn viooltje inruilen voor een cello, maar zijn leraar overtuigde hem ervan dat de altviool toch een betere keus was. Dat deed niets af aan zijn blijvende fascinatie voor de suites, en dat leidde tot deze cd: drie cellosuites gespeeld (in transcriptie) op altviool. Het klinkt behoorlijk natuurlijk, en Tamestit heeft een mooie techniek, een even mooie toon en een zuiver stijlgevoel. Maar ja, we zijn wel de cello gewend in deze muziek (en soms de gamba), en de altviool mist vanzelfsprekend de diepte en de sonoriteit van dat instrument. Dat is, met respect voor de goede bedoelingen, een niet te overkomen manco.

René de Cocq

J.S. BACH

The English Suites (Engelse Suites no. 1 t/m 6 BWV 806 t/m 811)

Richard Egarr (klavecimbel)

Harmonia Mundi HMU 907591.92

• 2CD-81'

Uitvoering **** | Registratie ****

Wat er eigenlijk zo Engels is aan die Engelse Suites van Johann

Sebastian Bach, dat is niet heel duidelijk. Er zit ergens een gigue-thema in dat is terug te voeren tot een wijsje dat Charles Dieupart in Londen noteerde, en dat is gepubliceerd in Amsterdam, een bundel die Bach gekend heeft en deels gekopieerd. Bachs biograaf Forkel schrijft dat ze zijn gecomponeerd voor een Engelse edelman, en op een manuscript dat in het bezit was van Bachs Londense zoon staat dat ze voor 'de Engelsen' zijn geschreven. Wat daar ook

BEETHOVEN

Missa Solemnis, op.123

Marlis Petersen (sopraan), Gerhild Romberger (alt), Benjamin Hulett (tenor), David Wilson-Johnson (bariton), Collegium Vocale Gent, Orchestre des Champs-Élysées o.l.v. Philippe Herreweghe

LPH 007 • DDD-75'

Uitvoering **** | Registratie ****

De discografie omtrent Beethovens Missa Solemnis is beperkt. Ook in de concertzaal kom je het stuk niet snel tegen, al lijkt er een kentering in zicht: afgelopen jaar deden zowel Gardiner als Harnoncourt het Amsterdamse Concertgebouw aan met deze 19e eeuwse kolos, die in geen enkel vakje lijkt te passen. Met zijn duur van zo'n vijf kwartier heeft het meer weg van een oratorium dan van een mis, maar voor de kerk lijken sommige passages dan weer te teatraal. Van drakerigheid is evenwel geen sprake onder Herreweghe. Zijn klankbeeld - met een slank koor (topkoor!) en transparant orkest als basis - is prachtig uitgebalanceerd. Het palet gaat van sereen tot vurig, maar nergens wordt het sentimenteel of pompeus. Ook het solistenkwartet verwijdt krachtpatserij en geeft, naast indrukwekkende vocale prestaties, blijk van groot inzicht in dit indringende meesterwerk. Een treffend voorbeeld van Herreweghe's diepzinnige aanpak is het Benedictus, waar de violsolo (bijna vibrateloos gespeeld door concertmeester Alessandro Moccia) bescheiden meandert tussen vlokjes instrument en sliertjes zang. Zelden werd de symboliek van God's nederdaling op aarde met zo'n treffende enigmatische kwaliteit verklankt.

Maurice Wiche

van zij: deze suites hebben nooit de bekendheid en de status gekregen van bijvoorbeeld de Goldbergvariaties of Das wohltemperierte Klavier. Maar klavecijnisten smullen ervan, en dat doet hier ook de gereputeerde Richard Egarr. Hij gaat er echt 'loos' op, spelend met overgave, schwing, en een voorkeur voor pittige tempi en een krachtig toucher. De suites beginnen allemaal met een 'vrij' stuk dat de naam prelude draagt, en bevatten verder de traditionele dansvormen: sarabande, allemande, courante, gavotte, menuet, gigue, bourrée, die zorgen voor afwisseling in sfeer en tempo. Op verscheidene plaatsen, zoals in de prelude van de tweede suite, wekt Egarr in zijn enthousiasme de indruk dat zijn klavecimbel is voorzien van een speciale fortissimo-faciliteit.

René de Cocq

BADINGS, DRESDEN

Dutch Sonatas for Violoncello and Piano vol. 5 (sonates voor cello en piano)

Doris Hochscheid (cello), Frans van Ruth (piano)

MDG 903 1771-6 • DDD-66'

Uitvoering **** | Registratie ****

Celliste Doris Hochscheid en pianist Frans van Ruth zijn met hun serie

Dutch Cello Sonatas gevorderd tot deel vijf. Hoort men de vijf op rij, dan vallen twee dingen op. Allereerst het zeer hoge niveau van de uitvoeringen. Hochscheid legt veel dramatiek in de muziek, ook wanneer in de muziek een meer lyrische intimiteit voorop staat. Frans van Ruth is een uitstekend begeleider en qua temperament meer een kamermuzikspeler dan een solist. Beiden schuwen het grote gebaar niet en benadrukken de lange lijn, ook als die ondergesneeuwd lijkt.